U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **nezl. M. M.,** zákonný zástupce: O. M., zastoupena Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Haškova 1714/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. OAM-7/ZA-K07-ZA15-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 5. 2016, č. j. 43 Az 11/2016 – 60,

takto:

I. Kasační stížnost žalobkyň **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanoveného zástupce žalobkyně Mgr. Jana Urbana, advokáta, **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora nadepsaného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. OAM-7/ZA-K07-ZA15-2016. Tímto rozhodnutím žalovaný označil žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany za nepřípustnou ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a řízení zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona. Zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“, nebo jen „nařízení“), je Polská republika.

Krajský soud vyšel z toho, že podle čl. 20 odst. 3 nařízení je *situace nezletilé osoby, která doprovází žadatele a splňuje definici rodinného příslušníka neoddělitelná od situace jeho rodinného příslušníka a zabývá se jí členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu tohoto rodinného příslušníka, třebaže nezletilá osoba není sama žadatelem, za předpokladu, že je to v jejím nejlepším zájmu. Stejným způsobem se postupuje v případě dětí narozených po příjezdu žadatele na území některého členského státu, aniž je nutné zahájit nové řízení o jejich převzetí.* Ze spisu je nesporné, že rodinnými příslušníky stěžovatelky jsou její matka M. M. a otec O. M., k řízení o jejichž žádostech o mezinárodní ochranu je příslušná Polská republika, která uvedené vyjádřila v akceptaci své odpovědnosti dne 11. 1. 2016. Dále bylo zjištěno, že Polská republika uznala rovněž svou příslušnost k posouzení stěžovatelčiny žádosti, a to dne 22. 2. 2016. Krajský soud tak dospěl k závěru, že Polská republika je povinna objektivně a nestranně a v souladu se zásadami azylového práva posoudit žádost stěžovatelky. Přiklonil se k závěru žalovaného, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky v řízeních o mezinárodní ochraně a přijímání žadatelů v Polské republice. Pokud jde o aplikaci čl. 17 nařízení, dospěl krajský soud k závěru, že se jedná o diskreční oprávnění státu obejít pravidla pro určení příslušnosti a posoudit žádost žadatele, k jejímuž posouzení není Česká republika příslušná, a neexistuje na něj právní nárok. Krajský soud nepřisvědčil námitkám stěžovatelky o nedostatečném vypořádání se s významnými skutečnostmi. Stejně tak nepřisvědčil tvrzení, že důvodem pro aplikaci čl. 17 nařízení je skutečnost, že stěžovatelčina matka má v České republice tetu, neboť ta nesplňuje podmínky podle čl. 2 písm. g) nařízení, a o rodinného příslušníka ve smyslu nařízení se tak nejedná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s."

Stěžovatelka má za to, že se krajský soud nevypořádal s její námitkou porušení § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Stěžovatelka namítala, že žalovaný nedbal dostatečně povinnosti zjistit řádně stav věci a řádně se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci. Z rozsudku je zřejmé, že se krajský soud s námitkami stěžovatelky vypořádal v podstatě pouze odkazem nebo zopakováním argumentace žalovaného, aniž by se skutečně věcně zabýval stěžovatelkou uváděnými důvody. Stěžovatelka se domnívá, že se krajský soud měl zabývat jí uváděnými důvody po věcné stránce.

Stěžovatelka je dále přesvědčena, že žalovaný svůj závěr opírá o nedostatečné množství relevantních podkladů, které si žalovaný a zejména krajský soud opatřil pro své rozhodnutí, zejména pak ve vztahu k reálné situaci v konfliktem zasažených částech Ukrajiny a také ve vztahu k postupu Polské republiky při řešení azylových otázek. Stěžovatelka se domnívá, že v Polské republice jí hrozí, že bude odvlečena na Ukrajinu. Na základě absence relevantních podkladů tak žalovaný ani krajský soud neměli možnost posoudit hrozbu ohrožení života nebo jiné újmy hrozící stěžovatelce při návratu do Polské republiky.

Stěžovatelka se domnívá, že její kasační stížnost je přijatelná a navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit.

Žalovaný ve svém vyjádření setrval na názoru, že státem příslušným k rozhodování o stěžovatelčině žádosti je Polská republika. Plně se také ztotožnil se závěry rozsudku krajského soudu.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je zastoupena advokátem. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, kasační stížnost by musel jako nepřijatelnou odmítnout.

Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V nyní projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky zdejší soud neshledal.

Stěžovatelka namítá ve velice obecné rovině, že se krajský soud nevypořádal s její námitkou porušení § 2 a 3 správního řádu, tedy dostatečností zjištění skutkového stavu. Nejvyšší správní soud se stěžovatelkou nesouhlasí. Krajský soud vyšel ze spisového materiálu, z nějž plynulo, že rodiče stěžovatelky měli platná Schengenská víza vydaná Polskou republikou, ta je tudíž příslušná k posouzení jejich žádostí o mezinárodní ochranu dle čl. 3 nařízení. Polská republika navíc již svoji odpovědnost akceptovala dne 11. 1. 2016. S ohledem na již citovaný čl. 20 odst. 3 nařízení je tak Polská republika příslušná rozhodovat také o žádosti nezletilé stěžovatelky. Polská republika již navíc akceptovala také svoji příslušnost k posouzení žádosti stěžovatelky, o čemž obdržel žalovaný informaci dne 22. 2 2016. Nejvyšší správní soud tak má za to, že krajský soud i žalovaný vycházeli z dostatečně zjištěného skutkového stavu.

Pokud jde o námitku, že krajský soud vesměs opakoval nebo odkazoval na argumentaci žalovaného, Nejvyšší správní soud v tomto postupu neshledává jakékoli pochybení. Smyslem soudního přezkumu není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto v případech shody názoru soudu a odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje krajský soud právě na toto odůvodnění (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 - 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).

Námitky stěžovatelky týkající se merita žádosti, tedy jejich obav z návratu na Ukrajinu, krajský soud posuzovat nemohl, neboť se jimi v důsledku zastavení řízení o žádosti nezabýval ani žalovaný. Těmito námitkami se bude zabývat Polská republika při vyřizování stěžovatelčiny žádosti.

Pokud jde o námitku nedostatečnosti podkladů ohledně situace na Ukrajině a v Polské republice, ta byla prvně uplatněna až v řízení před kasačním soudem, a je tedy nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nad rámec Nejvyšší správní soud uvádí, že situace na Ukrajině není pro toto řízení relevantní, neboť je posuzována toliko příslušnost České republiky rozhodovat o stěžovatelčině žádosti, nikoliv samotná žádost o udělení mezinárodní ochrany. Pokud jde o situaci v Polské republice, tou se již Nejvyšší správní soud zabýval v nedávných rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 a ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37, v nichž dospěl k závěru, že Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatelky v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány; nelze tak přijmout jako rozhodné stěžovatelkou předložené zprávy. Za situace, kdy instituce působící v oblasti ochrany práv uprchlíků, respektive žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily.

Řeč přitom není jen o soudních institucích, tedy o Evropském soudu pro lidská práva a Soudním dvoru Evropské unie, jejichž rozhodnutí logicky přicházejí s určitým časovým odstupem (v tomto směru má stěžovatelka pravdu), ale především o Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, případně Evropském podpůrném úřadu pro otázky azylu a dalších organizacích, ať už vládních či nevládních. Ty reagují o poznání rychleji a o situaci v jednotlivých zemích informují. Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostatcích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

Konečně Nejvyšší správní soud uvádí, že nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku, neboť o kasační stížnosti rozhodoval přednostně bez zbytečného odkladu poté, co mu byly předloženy veškeré nutné podklady pro rozhodnutí.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byl pro řízení ustanoven zástupcem advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby spočívající v podání kasační stížnosti a v návrhu na přiznání odkladného účinku [§ 11 odst. 1 písm. a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 6200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále navýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená dle citovaného zákona, činí 1428 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

2 Azs 137/2016

V Brně dne 14. července 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu